

56-NỬA THÁNG TẮM^{>>1}

A. DUYÊN KHỞI

Một thời, Đức Phật ở trong vườn Trúc, khu Ca-lan-đà, thành La-duyệt-kỳ, nơi đó có một cái ao.^{>>2} Bấy giờ vua Bình-sa nước Ma-kiệt^{>>>} cho phép các Tỳ-kheo được vào tắm giặt trong ao.

Một hôm, vào lúc cuối đêm khi bình minh chưa xuất hiện, nhóm sáu Tỳ-kheo vào tắm giặt trong ao. Cũng vào lúc đó, khi bình minh chưa xuất hiện, vua Bình-sa cùng với các thể nữ muốn đến nơi ao để tắm rửa. Khi nhìn, nhà vua nghe tiếng nhóm sáu Tỳ-kheo đang tắm rửa nơi ao, liền hỏi quân hầu cận hai bên:

- Ai đang tắm trong ao?

Tâu:

- Đó là các Tỳ-kheo.

Nhà vua ra lệnh:

- Không nên khua động lớn tiếng. Đừng để cho các Tỳ-kheo không kịp tắm phải ra về.

Bấy giờ, nhóm sáu Tỳ-kheo dùng các loại thuốc bột mịn, thoa tắm

>>1. Ngũ phân: Ba-dật-đê 70; Tăng kỳ: 50; Thập tụng, Căn bản: 60. Pali, Pác. 57.

>>2. Pali: Hồ nước Tapodá.

>>>. Xem Ch.i. Ba-la-di 2 & cht. 64.

với nhau, cho đến khi mặt trời mọc mà chưa tắm xong. Rồi cuộc nhà vua không tắm được phải hồi cung. Các Đại thần đều giận và cơ hiềm. Họ nói với nhau:

- Những Sa-môn họ Thích này không biết tầm quý. Bên ngoài tự xưng là ta tu chánh pháp. Nhưng như vậy có gì là chánh pháp? Cuối đêm dẫn nhau vào ao nước, dùng các loại thuốc bột mịn tắm rửa nhau, mãi cho đến khi ánh sáng xuất hiện. Cuối cùng khiến nhà vua không tắm rửa được phải hồi cung.

Các Tỳ-kheo nghe việc này, trong đó có vị thiếu dục tri túc, sống hạnh đầu đà, ưa học giới, biết tầm quý, hiềm trách nhóm sáu Tỳ-kheo: Sao vào trong ao nước lúc cuối đêm, lại dùng các thứ thuốc bột mịn tắm rửa cho nhau, mãi đến khi ánh sáng xuất hiện, khiến nhà vua không tắm được?

Các Tỳ-kheo đến chỗ Đức Thế Tôn, đánh lễ dưới chân Phật, rồi ngồi qua một bên, đem nhân duyên này bạch đầy đủ lên Đức Thế Tôn. Đức Thế Tôn liền vì nhân duyên này tập hợp Tăng Tỳ-kheo, quở trách nhóm sáu Tỳ-kheo:

- Việc các ông làm là sai quấy, chẳng phải oai nghi, chẳng phải pháp Sa-môn, chẳng phải tịnh hạnh, chẳng phải hạnh tùy thuận, làm điều không nên làm. Tại sao các ông vào trong ao tắm lúc cuối đêm, lại dùng thuốc bột mịn tắm rửa cho nhau, mãi đến trời sáng, khiến cho nhà vua không tắm được phải về?

Đức Thế Tôn dùng vô số phương tiện quở trách nhóm sáu Tỳ-kheo rồi, bảo các Tỳ-kheo:

- Những kẻ ngu si này, là nơi trồng nhiều giống hữu lậu, là kẻ phạm giới này ban đầu. Từ nay về sau, Ta vì các Tỳ-kheo kiết giới, gồm mười cú nghĩa, cho đến câu chánh pháp tồn tại lâu dài.

Muốn nói giới nên nói như vậy:

Tỳ-kheo, nửa tháng nên tắm một lần; nếu quá, Ba-dật-đề.

Thế Tôn vì các Tỳ-kheo kiết giới như vậy. Bấy giờ, các Tỳ-kheo lúc trời nóng bức, thân thể bị mọc nhọt, mồ hôi tiết ra hôi hám, e sợ không dám tắm, ngại vì phạm giới quá nửa tháng tắm.

Các Tỳ-kheo bạch Phật. Đức Phật cho phép các Tỳ-kheo lúc trời nóng bức được tắm rửa thường xuyên. Từ nay nên nói giới như vậy:

Tỳ-kheo, nửa tháng nên tắm một lần; nếu quá, Ba-dật-đề. Trừ trường hợp đặc biệt là thời gian nóng bức.

Thế Tôn vì các Tỳ-kheo kiết giới như vậy. Trong số các Tỳ-kheo bệnh, thân thể bị mụn nhọt, mồ hôi tiết ra hôi hám, hoặc khi đại tiểu

tiện, đổ đồ bất tịnh, e sợ không dám tắm, lo ngại phạm quá nửa tháng tắm rửa. Các Tỳ-kheo bạch Phật, Đức Phật dạy:

- Cho phép các Tỳ-kheo bệnh được tắm rửa theo nhu cầu. Từ nay, nên nói giới như vậy:

Tỳ-kheo, nửa tháng nên tắm một lần; nếu quá, Ba-dật-đề. Trừ trường hợp đặc biệt là thời gian nóng bức, khi bệnh.

Thế Tôn vì các Tỳ-kheo kiết giới như vậy. Các Tỳ-kheo khi làm việc, thân thể bị mồ hôi tiết ra hôi hám, các Tỳ-kheo có tâm e sợ, không dám tắm, bạch Phật. Phật cho phép các Tỳ-kheo lúc làm việc được tắm rửa theo yêu cầu.

Từ nay nên nói giới như vậy:

Tỳ-kheo, nửa tháng nên tắm một lần; nếu quá, Ba-dật-đề. Trừ trường hợp đặc biệt là thời gian nóng bức, khi bệnh, lúc làm việc.

Thế Tôn vì các Tỳ-kheo kiết giới như vậy. Bấy giờ, có các Tỳ-kheo đi trong cơn mưa gió, thân hình bị mọc nhọt, mồ hôi ra nhớp nhúa, đất bụi không sạch, vì cẩn thận sợ không dám tắm, bạch Phật. Phật cho phép Tỳ-kheo khi mưa gió được tắm rửa theo yêu cầu.

Từ nay nên nói giới như vậy:

Tỳ-kheo, nửa tháng nên tắm một lần; nếu quá, Ba-dật-đề. Trừ trường hợp đặc biệt là thời gian nóng bức, khi bệnh, lúc làm việc, khi mưa gió.

Thế Tôn vì các Tỳ-kheo kiết giới như vậy. Bấy giờ, các Tỳ-kheo đi đường bị nóng, sanh ghẻ, mồ hôi đổ nhớp đầy bụi ô uế, không sạch, sợ và cẩn thận không dám tắm, bạch Phật. Phật dạy, - Cho phép các Tỳ-kheo khi đi đường được tắm rửa theo yêu cầu.

Từ nay nên nói giới như vậy:

Tỳ-kheo, nửa tháng nên tắm một lần; nếu quá, Ba-dật-đề. Trừ trường hợp đặc biệt là thời gian nóng bức, khi bệnh, lúc làm việc, khi mưa gió, lúc đi đường, đó là những trường hợp đặc biệt.

B. GIỚI TUỞNG

Tỳ-kheo: Nghĩa như trên.

Thời gian nóng: Bốn mươi lăm ngày cuối mùa xuân và tháng đầu mùa hạ là thời gian nóng bức.

Bệnh: Cho đến thân thể bị xú uế, như vậy gọi là bệnh. Làm việc: Cho đến như việc quét đất phía trước phòng.

Khi mưa gió: Cho đến một trận gió lốc, một giọt mưa rớt trên thân.

Lúc đi đường: Cho đến chỉ đi trong vòng nửa do tuần, kể cả đi tới

và đi lui.

Nếu Tỳ-kheo nửa tháng tắm một lần, trừ trường hợp đặc biệt; nếu quá, kể cả chỉ dội nước ướt khắp thân, Ba-dật-đề; hoặc nước dội chỉ ướt nửa thân cũng phạm Ba-dật-đề, hoặc chuẩn bị phương tiện muốn tắm mà không tắm; tất cả đều phạm Đột-kiết-la.

Tỳ-kheo-ni, Ba-dật-đề. Thức-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Đột-kiết-la. Đó gọi là phạm.

Sự không phạm: Nửa tháng tắm một lần; lúc nóng, lúc bệnh, lúc làm việc, lúc gió, lúc mưa, lúc đi đường, nên tắm rửa thường xuyên; hoặc bị thế lực bắt, cưỡng bức bảo tắm thì không phạm.

Người không phạm: Phạm lần đầu tiên khi chưa chế giới; si cuồng, loạn tâm, thống não, bức bách.